

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

1 / 2009

Ajankohtaiskatsaus seudun kehitykseen 6.3.2009

VÄESTÖ

Väkiluku kasvoi 15 280:llä

ALUETALOUS

Tuotanto laski

Teollisuudessa ja rakentamisessa tuntuva heikkenemistä

TYÖMARKKINAT

Työllinen työvoima kasvoi vielä

Nuorten työttömyys lisääntyi

LIIKENNE

Laiva- ja lentoliikenne vilkasta

HYVINVOINTI

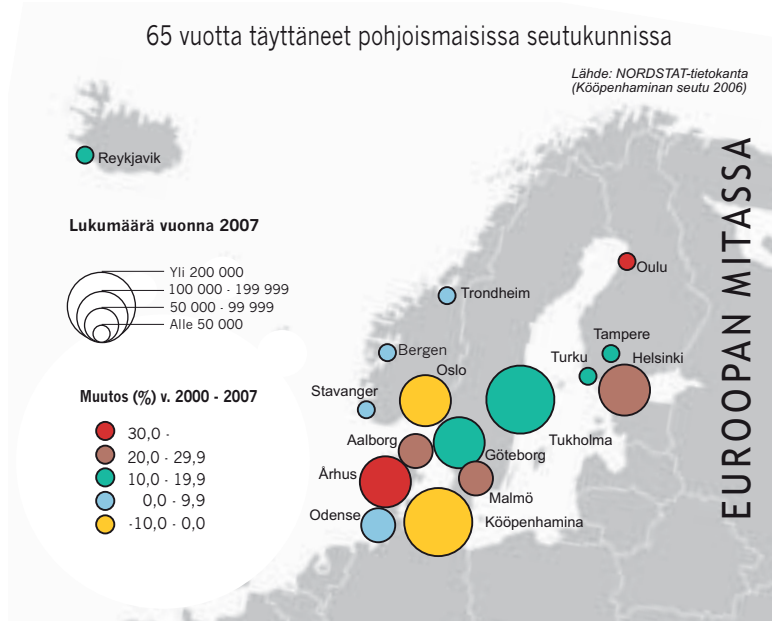
Toimeentulotuen tarve aleni, samoin asumistuen

VALOKIILASSA

Pääkaupunkiseudun asukkaiden hyvinvointi

65 vuotta täyttäneet pohjoismaisissa seutukunnissa

Lähde: NORDSTAT-tietokanta
(Kööpenhaminan seutu 2006)

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä lievässä kasvussa

Helsingin seudulla asui 158 000 yli 65-vuotiasta henkilöä kaksi vuotta sitten. Helsingin ja Oslon seuduilla 12 henkilöä sadasta oli seniori-ikäisiä. Kööpenhaminan sekä Tukholman seuduilla heitä oli 14 ja Reykjavikissa 11 henkilöä sadasta asukkaasta. Helsingin seudulla ikääntyneiden lukumäärä oli kasvanut vuosituhanen alkuun verrattuna viidesosan. Lisäys oli pohjoismaalaisittain yli keskitason. Kuitenkin osuus koko väestöstä oli kasvanut vain runsaan prosenttiyksikön.

Pohjoismaisista pääkaupunkiseuduista sekä Kööpenhaminassa että Oslossa ikääntyneiden lukumäärä oli laskenut vuodesta 2000 vuoteen 2007. Oslossa vähennys oli prosentin ja Kööpenhaminassa lähes 7 prosenttia. Toisaalta Kööpenhaminassa seniori-ikäisten osuus väestöstä on ollut perinteisesti korkea. Kööpenhaminan seudulla asui kaksi vuotta sitten runsas 239 200 yli 65-vuotiasta henkilöä. Oslon seudulla heitä oli noin 133 800 henkilöä.

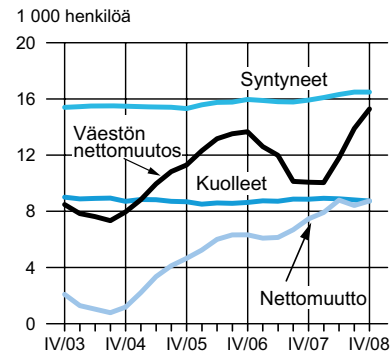
Tukholman seudulla asui kaksi vuotta sitten 270 400 ikääntynyttä henkilöä. Vuosituhannen alkuun verrattuna heidän määränsä oli kasvanut noin 16 prosenttia. Osuus väestöstä oli kuitenkin lähes samalla tasolla kun seitsemän vuotta aikaisemmin.

Suomalaisista kaupungeista etenkin Oulussa vanhusväestön lukumäärä on kasvanut huomattavasti, noin kolmasosan seitsemässä vuodessa. Osuus väestöstä oli noussut vain prosenttiyksikön. Vuosituhannen alkaessa joka kymmenes asukas oli yli 65-vuotias ja kaksi vuotta sitten 11 henkilöä sadasta kuului tähän ikäryhmään. Tuolloin heitä oli noin 23 500..

VÄESTÖ

Väestönmuutos ja sen osatekijät Helsingin seudulla

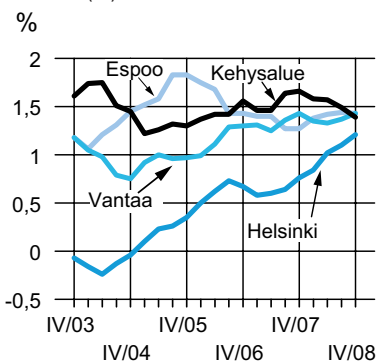
Liukuva vuosisumma

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

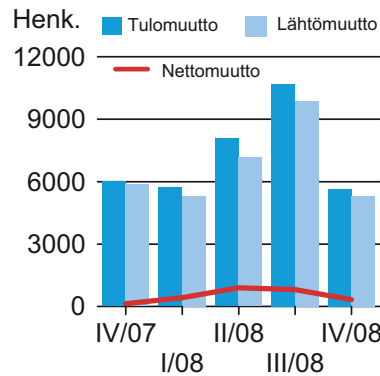
Väestönmuutos Helsingin seudulla alueittain

Osuus(%) väestöstä

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Helsingin seudun ja muun Suomen välinen muutto

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Väestö kasvoi taas pitkstä aikaa vauhdilla

Pitkän hitaan väestökasvun jälkeen Helsingin seudun väestö kasvoi jälleen yhtä paljon kuin vuosituhannen alussa. Vuoden 2008 ennakkotietojen mukaan väestömäärä lisääntyi 15 280, josta muuttovoiton osuus oli runsaat puolet eli 8 736 ja syntyneiden enemmyyttä 7 763. Helsingin seutu sai muuttovoittoa ulkomailta 5 974 henkeä. Valtaosa siitä tuli pääkaupunkiseudulle (5 466). Helsingin ulkomainen muuttovoitto oli 3 488, Espoon 1 114 ja Vantaan 821.

Helsingin seudun väkiluku oli viime vuoden lopun ennakkolisten tietojen mukaan 1 329 672. Kehysalueen osuus seudun väestöstä oli 300 074 eli 22 prosenttia. Kehysalueen väestö kasvoi 4 106 uudella asukkaalla. Mikä on 25 prosenttia koko seudun kasvusta. Puolet siitä toi muuttovoitto ja toisen puolen luonnollinen väestönkasvu. Kehysalueella muuttovoitto oli vuoden lopulla vuoden alkupuoliskoa vähäisempää.

Helsingin väestömäärä kasvoi, yhteensä 6 876 henkilöllä viime vuoden aikana. Edellisen kerran yhtä suuri vuotuinen lisäys tapahtui kaksitoista vuotta sitten. Muuttovoitto tuotti valtaosan väestönkasvusta (5 265). Muuttovoitto oli edellisen kerran yhtä korkea kymmenen vuotta aikaisemmin. Myös syntyneiden määrä oli suuri. Helsingissä syntyi viime vuonna 303 vauvaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Helsingissä muuttovoitto jatkui kaikkina vuoden neljänneksinä kiihtyen vuoden loppua kohti.

Espoon väestö kasvoi viime vuonna 3 413 henkilöllä. Espoon väestönkasvu nojaa paljolti luonnolliseen väestönlisäykseen, sillä sen osuus koko vuoden väestömäärän kasvusta oli 70 prosenttia. Syntyneitä oli 2 352 kuolleita enemmän ja muuttovoittoa 1 061 henkilöä. Espoossa muuttovoitto oli voimakkainta vuoden viimeisellä puoliskolla. Vantaan väestö kasvoi viime vuoden aikana 2 751 henkilöllä. Väkiluvun kasvusta kaksi kolmannesta tuli syntyneiden enemmyydestä. Muuttovoittoa Vantaa sai 968 henkeä.

Koko maan väkiluku kasvoi viime vuonna 25 289 henkilöllä. Siitä muuttovoiton osuus oli runsas puolet (57 %). Vuoden 2008 kolmen viimeisen neljänneksen aikana muuttovoitto oli runsas 3000 henkilöä kunakin. Kaiken kaikkiaan viime vuoden ulkomailta saatu muuttovoitto oli 14 395 uutta asukasta.

ALUETALOUS

Tuotannon määrä laski

Talouden taantuma tuli viiveellä Helsingin seudulle, mutta viime vuoden lopulla vaikutukset alkoivat tuntua seudun tuotannossa. Tuotanto väheni ennakoarvion mukaan noin puoli prosenttia vuoden 2008 neljännellä neljänneksellä, kun edellisten neljännesten kasvu vaihteli 3-6 prosentin välillä. Helsingin seudulla tuotannon vähennys oli kuitenkin selvästi lievempi kuin koko maassa (noin kolme prosenttia). Kasvun pysähtyminen aiheutui ennen kaikkea teollisuuden, rakentamisen ja tukkukaupan taantumisesta. Sen sijaan useimmilla palvelualoilla kasvu jatkui edelleen, vaikkakin selvästi hidastuneena.

Suhdanneltilanne synkkä

Loppuvuonna koettiin raju suhdannekäännös. Suhdanteiden tuntuva synkkeneminen ennustetaan jatkuvan vuoden vielä. Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannebarometrin mukaan tämänhetkinen tilanne on lähes kaikilla toimialoilla selvästi tavanomaista heikompi. Heikoin tilanne on rakentamisessa. Myös kansainvälistä taloutta ennakoivat indikaattorit ovat hyvin matalalla, vaikka syksyn romahdus näyttääkin tasaantuneen.

Teollisuus ja rakentaminen

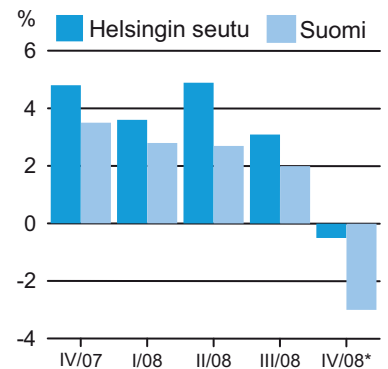
Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdanneltilanne oli edelleen heikko, eikä nopeaa paranemista ole odotettavissa. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -56, kun saldoluku oli viime lokakuussa -55. Saldoluku lasketaan siten, että myönteisten vastausten prosentiosuudesta vähennetään kielteisten vastausten prosentiosuus. Positiivinen luku kuvaa optimistisia odotuksia. Tammikuussa 58 % yrityksistä arvioi suhdanteiden huononevan lähikuukausina ja paranemista odotti kaksi prosenttia. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva on koko maan keskiarvoa tummempi.

Tuotannon ennakoidaan supistuvan myös seuraavan puolen vuoden aikana, sillä teollisuuden uusien tilausten määrä on edelleen vähentynyt ja valmiiden tuotteiden varastot ovat suuret. Henkilökunnan määrä on pienentynyt viime vuoden lopulla, ja työvoimaa supistettaneen myös kuluvan vuoden alussa. Heikko kysyntä oli yleisin tuotantokapeikko ja investoinnit ovat laskussa. Kannattavuus heikkeni viime vuoden lopulla, ja kannattavuuden odotetaan laskevan myös lähikuukausina.

Koko maassa tuotanto supistui teollisuudessa ja rakentamisessa tuntuvasti viime vuoden lopulla. Tilauksenta on heikentynyt nopeasti, sillä saatujen tilausten määrä oli erittäin matala. Kapasiteettia on tällä hetkellä huomattavan paljon vapaana. Nopeasti heikentynyt suhdanneltilanne painaa kannattavuutta kaikilla päätoimialoilla. Samaan aikaan on ammattityövoimapula kuitenkin selvästi vähentynyt.

Tuotannon volyymi

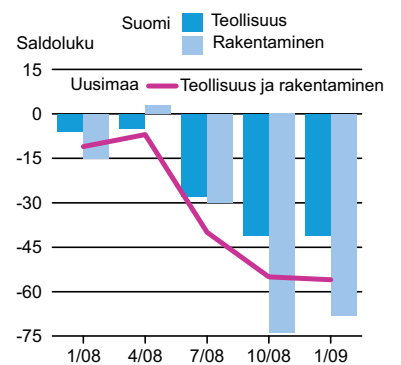
Muutos (%) edellisestä vuodesta

* ennakoarvio

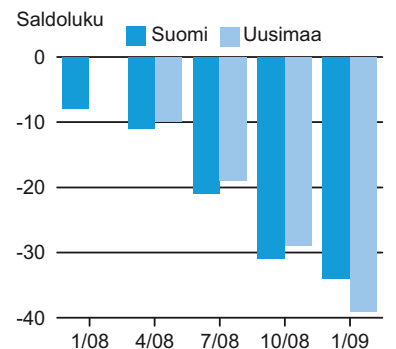
Lähde: Tilastokeskus, Kaupunkitutkimusta TA

Teollisuuden ja rakentamisen odotukset suhdannenäkymistä

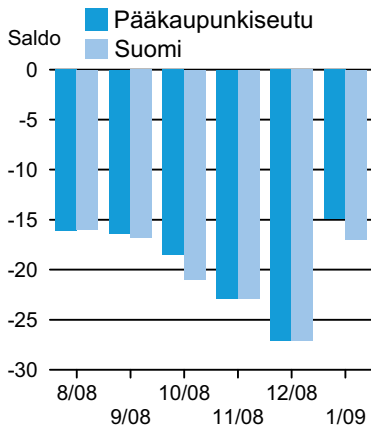
Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, EK, suhdannebarometri

Palveluyritysten odotukset suhdannenäkymistä

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Kotitalouksien odotukset Suomen talouden kehityksestä seuraavan 12 kk:n aikana

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Teollisuuden suhdannenäkymiä mittaava saldoluku oli tammikuussa tasolla -41. Lokakuussa mitattu lukema oli myös -41. Rakentamisen suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -68 (lokakuussa -74).

Palvelut

Uudenmaan palveluyritysten suhdannetilanne oli tammikuussa normaalia heikompi. Tilanteen ennakoidaan heikkenevän myös lähikuukausina, saldoluku -39 (lokakuussa -29). Tammikuussa 55 prosenttia suhdannetiedusteluun vastanneista uskoi suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan. Suhdanteiden odotti heikkenevän 42 prosenttia alan yrityksistä. Uudenmaan suhdanneodotukset olivat hieman koko maan keskiarvoa heikommat.

Palveluiden myynti pysyi likimain ennallaan vuoden 2008 lopulla, mutta sen ennakoidaan vähenävän kuluvan vuoden alussa. Palveluyritysten henkilökuntaa on vähennetty hieman ja yritysten kannattavuus on heikentynyt viime kuukausina. Suunnan ennakoidaan jatkuvan.

Koko maassa palvelualojen myynnin kasvu päättyi ja suhdanteiden heikkeneminen jyrkkeni loppuvuonna. Suhdannekäänte on silti jäänyt loivemmaksi kuin teollisuudessa ja rakentamisessa. Elinkeinoelämän keskusliiton tammikuussa tekemässä tiedustelussa tämänhetkistä tilannetta kuvattiin jonkin verran tavanomaista heikommaksi ja suhdannenäkymät lähikuukausille ovat yleisesti heikot, saldoluku -34 (lokakuussa -31).

Kuluttajien luottamus edelleen heikko

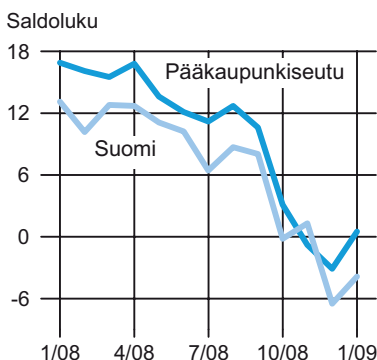
Pääkaupunkiseudun kuluttajien luottamus talouskehitykseen oli loppuvuodesta heikko. Tammikuussa se hieman vahvistui. Kuluttajat ovat yhä pääkaupunkiseudulla luottavaisempia kuin koko maassa. Kuluttajabarometrin arvo tammikuussa oli pääkaupunkiseudulla 0,5 ja koko maassa -3,9 koko maassa.

Kuluttajien odotukset Suomen talouden kehityksestä alkoivat synkettä vuoden 2007 lopulla. Negatiiviset odotukset vahvistuivat aina 2008 loppuun asti. Tammikuussa odotukset olivat muuttuneet hieman valoisimmiksi ja niitä kuvaava saldoluku oli pääkaupunkiseudulla -15 (joulukuussa -27) ja koko maassa -17 (joulukuussa -27). Tammikuussa pääkaupunkiseudun kotitalouksista 47 prosenttia oletti Suomen taloudellisen tilanteen olevan heikomman vuoden kuluttua. Saman näkemyksen jakavat myös lähes puolet kotitalouksista koko maassa.

Odotukset työttömien määrän kasvusta ovat olleet todella vahvat jo lokakuusta lähtien, jolloin ne romahtivat sekä pääkaupunkiseudulla että koko maassa. Tammikuussa neljä viidestä kuluttajista oletti, että työttömien määrä kasvaa seuraavien 12 kuukauden aikana. Työttömyyden kehitystä kuvaava saldoluku oli pääkaupunkiseudulla -45 ja koko maassa -47.

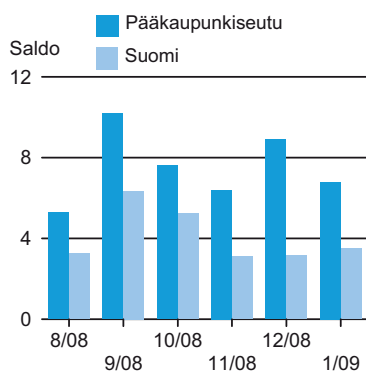
Perinteisesti kuluttajat ovat luottaneet oman taloutensa myönteiseen kehitykseen ja säästämismahdollisuuksiinsa. Pääkaupunkiseudun asukkaiden luottamus alkoi kuitenkin horjua jo vuosi

Kuluttajien luottamusindikaattori

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kotitalouksien odotukset oman talouden kehityksestä

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

sitten, tosin viime vuoden alun kuukausina se oli vielä melko vahva. Saldoluku oli tämän vuoden tammikuussa 7 (joulukuussa 9). Omien säästämismahdollisuuksien suhteen kuluttajat ovat parhaiten säilyttäneet myönteiset tulevaisuudenodotuksensa. Joka toinen pääkaupunkiseudun kotitalouksista olettaa säästävänsä seuraavien 12 kuukauden aikana. Kotitalouksista 8 prosenttia ilmoitti, ettei se hyvin todennäköisesti tule säästämään. Pääkaupunkiseudulla saldoluku oli tammikuussa 56. Loppuvuoden kuukausina se oli samaa tasoa. Koko maassa säästämismahdollisuuksiin luotti 43 prosenttia kotitalouksista ja saldoluku oli 45.

TYÖMARKKINAT

Työllinen työvoima kasvoi hieman

Helsingin seudun työllisen työvoiman määrä oli loka-joulukuussa 715 800 henkeä. Pääkaupunkiseudulla työlliseen työvoimaan kuului 556 900 työntekijää. Heistä runsas puolet kävi töissä Helsingissä, neljäsosa Espoossa ja Vantaalla lähes viidesosa. Kehysalueella työlliseen työvoimaan kuului 158 900 henkilöä.

Työllinen työvoima kasvoi Espoossa viime vuoden loka-joulukuussa kuusi prosenttia. Helsingissä ja kehysalueella lisäys oli vähän yli neljä prosenttia. Vantaalla työllisen työvoiman määrä laski noin 7 prosenttia. Koko maassa alkuvuoden kahden prosentin kasvu laski yhteen prosenttiin.

Helsingin seudulla kolme neljästä työntekijästä kävi töissä yksityisellä sektorilla. Heidän määränsä oli runsas puoli miljoonaa. Julkinen sektori työllisti 181 800 henkeä.

Teollisuuden työvoima yhä laskussa

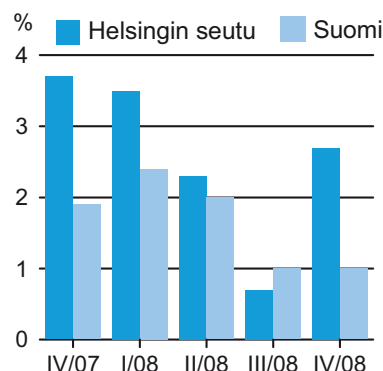
Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä teollisuuden työllisen työvoiman määrä laski. Helsingin seudulla. Edellisen vuoden joulukuusta laskua oli 7 prosenttia eli 6 000 henkilöä. Koko maassa vähennys oli 3,5 prosenttia eli 159 000 työntekijää. Teollisuudesta sai toimeentulonsa Helsingin seudulla 79 300 ja koko maassa 444 400 työntekijää.

'Muiden palveluiden' sektorilla työskentelevien määrä kasvoi Helsingin seudulla noin 11 prosenttia. Heitä oli 52 800 eli 5 300 työntekijää edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Muihin palveluihin luokitellaan mm. työnantajakotitaloudet eli kotitalouksien ja yksityishenkilöiden palkkaamat työntekijät. Koko maassa kyseisen sektorin työntekijöiden määrä kasvoi prosentuaalisesti vähemmän eli 6,4 prosenttia. Koko maassa ala työllisti loka-joulukuussa 151 700 henkilöä.

Myös rahoitussektorin työntekijöiden määrää kasvoi Helsingin seudulla. Loka-joulukuussa kyseisellä sektorilla kävi työssä 27 300 henkilöä, joka oli 2 500 enemmän kuin vuosi sitten. Koko

Työllinen työvoima

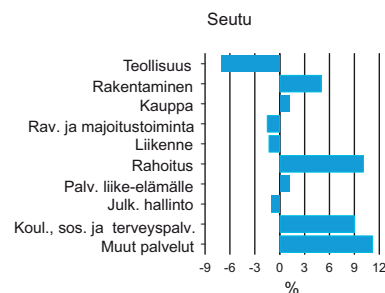
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työllinen työvoima toimialoittain

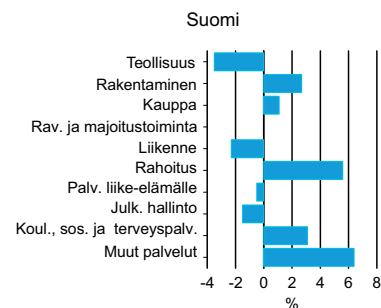
Muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta

Lähde: Tilastokeskus

Työllinen työvoima toimialoittain

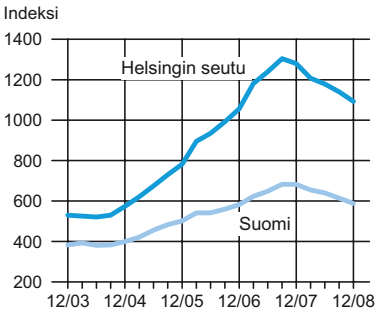
Muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta

Lähde: Tilastokeskus

Avoimien työpaikkojen määrä

Kausitasoitettu indeksi (3/1993 = 100)

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

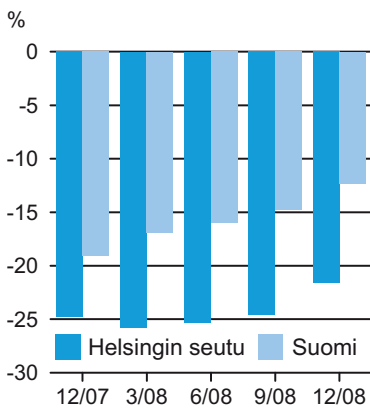
maassa rahoitussektorilla työskenteli 53 200 henkeä, mikä oli 5,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Avoimia työpaikkoja vähemmän tarjolla

Helsingin seudulla avoimet työpaikat vähenivät joulukuussa selvästi edellisvuoden tilanteeseen verrattuna. Joulukuussa 2008 oli avoinna 6 500 työpaikkaa, kun lukumäärä vuotta aikaisemmin oli runsaat 1 600 suurempi. Tilanne oli kuitenkin parempi kuin koko maassa, jossa avoimia työpaikkoja oli 23 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Viime joulukuussa koko maassa oli avoinna 20 700 työpaikkaa. Helsingin tilanne oli parempi kuin muualla seudulla, sillä työpaikkatarjonta aleni Helsingissä vain 7 prosenttia edellisvuodesta. Espoossa pudotusta oli neljännes. Vantaalla ja kehysalueella oli avoinna 40 prosenttia vähemmän työpaikkoja kuin vuotta aikaisemmin.

Pitkäaikaistyöttömyys

Muutos (%) edellisestä vuodesta

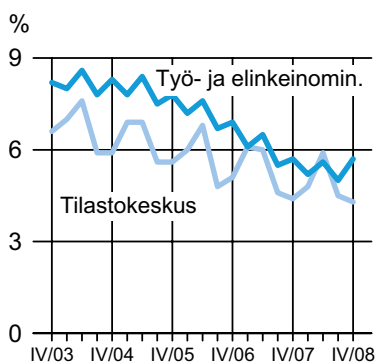
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

Työttömyystilanne edelleen muuta maata parempi

Helsingin seudun työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan joulukuussa 5,7 prosenttia eli täsmälleen samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Myös Vantaalla taso oli sama, 6,6 prosenttia. Sen sijaan Espoossa työttömyysaste oli hieman noussut 0,2 prosenttiyksikköä, mutta oli edelleen pääkaupunkiseudun matalin, 4,8 prosenttia. Helsingissä työttömyys aleni vielä hienokseltaan ja työttömiä oli 6,2 prosenttia työvoimasta. Koko maassa työttömyysaste oli 8,8 prosenttia, joten lisäystä edellisvuoden viimeiseen kuukauteen oli 0,4 prosenttiyksikköä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta

Työllisyysaste (%)

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus ja työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

Tilastokeskuksen tietojen mukaan työttömyysaste oli Helsingin seudulla viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 4,3 prosenttia eli 0,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maan työttömyysaste oli 6 prosenttia, joten se oli laskenut yhtä paljon kuin Helsingin seudulla. Helsingissä työttömyysaste oli laskenut 0,7 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 4,4 prosenttia.

Pitkäaikaistyöttömyys aleni edelleen

Helsingin seudulla oli viime vuoden joulukuussa 7 500 yli vuoden työttöminä olleita. Pitkäaikaistyöttömien tilanne on parantunut tuntuvasti viime aikoina ja myönteinen kehitys jatkui myös viime vuoden lopulla, jolloin pitkäaikaistyöttömyys aleni runsaan viidesosan edellisen vuoden lopun tilanteeseen verrattuna. Vantaalla pitkäaikaistyöttömien määrä laski noin 13 prosenttia ja kehysalueella 19 prosenttia. Espoossa ja Helsingissä vähennys oli voimakkaampaa. Espoossa pitkäaikaistyöttömyys väheni yli neljäsosalla ja Helsingissä neljäsosalla edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna. Helsingissä pitkään työttömänä olleita oli 3 400, Espoossa 1 100, Vantaalla 1 700 ja kehysalueella 1 300.

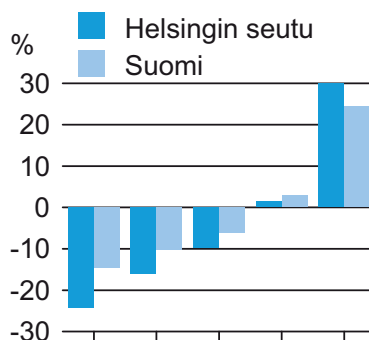
Nuorisotyöttömyys nousussa

Helsingin seudun nuorisotyöttömien määrä kasvoi joulukuussa yllättävän nopeasti, sillä heitä oli viime vuoden lopulla 30 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yhtä suuria kasvulukuja löytyy edellisen kerran 1990-luvun alkuvuosilta. Helsingin seudulla nuorisotyöttömien määrä on kuitenkin edelleen alhainen. Joulukuussa 2008 nuoria työttömiä oli 3 300. Koko maassa alle 25-vuotiaita työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 24 prosenttia. Nuorten työttömien kokonaismäärä oli 27 957, joka oli 5 479 nuorta enemmän kuin vuosi sitten.

Helsingissä oli joulukuussa 1 290 työtöntä nuorta, mikä on 23 prosenttia edellisvuotta suurempi. Sekä Vantaalla että koko kehysalueella oli nuorisotyöttömiä vähän yli 700, Espoossa 570. Kasvuluvut olivat vastaavasti Espoossa, 42 prosenttia, kehysalueella 41 prosenttia ja Vantaalla 25 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

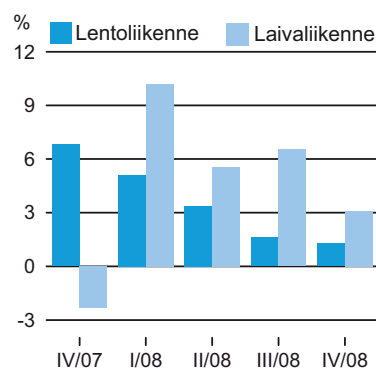
Nuorisotyöttömyys

Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

Lento- ja laivaliikenteen matkustajamäärät, muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta

Lähde: Ilmailulaitos ja Merenkulkuhallitus

LIIKENNE

Laiva- ja lentoliikenteen matkustajien määrät lievässä kasvussa

Kansainvälisen laivaliikenteen matkustajamäärä Helsingin satamissa oli viime vuoden aikana noin 9,6 miljoonaa. Määrä kasvoi koko vuoden ajan ja viimeisellä neljänneksellä noin kolme prosenttia. Tuolloin matkustajia oli lähes kaksi miljoonaa, joka oli vajaa 6 000 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Viime vuoden aikana kansainvälisen ja kotimaisen lentoliikenteen matkustajamäärä oli 13,4 milj. Vuoden viimeisellä neljänneksellä heitä oli 3,2 milj. Määrä oli lähes samaa luokkaa kuin vuotta aikaisemminkin, sillä lisäystä oli hieman yli prosentti. Vuoteen 1993 verrattuna viime vuonna matkustajamäärä oli viime vuonna kaksinkertaistunut.

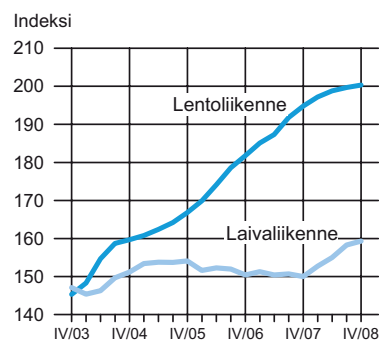
Autojen ensirekisteröinti tasoittui

Helsingissä rekisteröitiin loka-joulukuussa noin 5 000 uutta autoa. Se oli noin 900 autoa vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Autojen ensirekisteröintiin painottuikin alkuvuoteen johtuen edellisvuoden loppupuolella tehdystä autoverouudistuksesta. Autoverouudistuksen taustalla oli päästöjen vähentäminen, energia säästäminen, autokannan uusiminen ja kuluttajien ohjaaminen valitsemaan automalleja, joilla on vähäinen polttoaineen kulutus.

Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä rekisteröitiin uusia autoja kaksinkertainen määrä viimeisen neljänneksen määrään verrattuna. Vielä toisellakin neljänneksellä tehtiin Helsingissä 9 300 ensi-

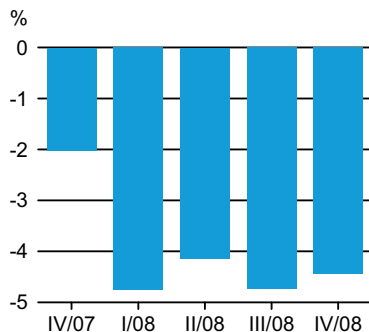
Laiva- ja lentoliikenteen matkustajamäärät, indeksi

Helsingin satama ja Helsinki-Vantaan lentoasema, indeksi 1/98 = 100

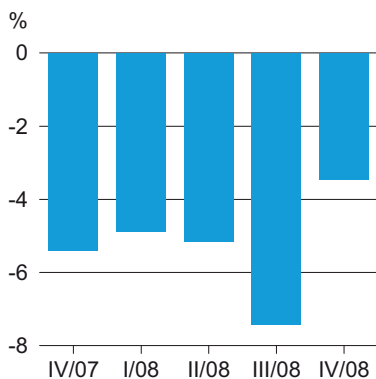
Lähde: Ilmailulaitos ja Merenkulkuhallitus

**Toimeentulotukea saavat henkilöt
pääkaupunkiseudulla**
Muutos (%) edellisestä vuodesta

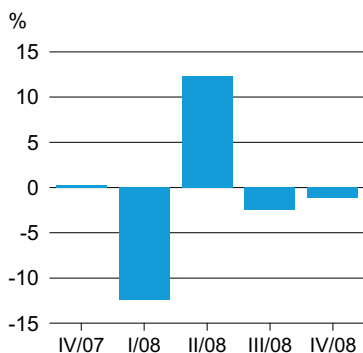
Lähde: Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit

**Asumistukea saavat asutokunnat
pääkaupunkiseudulla**
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Kela

Velkaneuvonnan uusien asiakkaiden määrä, muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Helsinki, Espoo ja Vantaa

rekisteröintiä. Koko viime vuoden aikana 30 500 uutta autoa rekisteröitiin. Koko Suomessa ensirekisteröintejä tehtiin 162 800, joista ajallisesti 62 prosenttia tehtiin alkuvuoden aikana

HYVINVOINTI

Toimeentulotuen saajien määrä laski pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudulla toimeentulotukea sai loka-joulukuussa 39 343 henkilöä. Toimeentulotuen tarve laski edelleen ja tuensaajia oli neljä prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Voimakainta tuen saajien lasku oli Espoossa. Helsingissä pitkään jatkunut tuen tarpeen väheneminen kääntyi sen sijaan loivaksi kasvuksi. Helsingissä toimeentulotuen saajia oli loka-joulukuussa 27 263. Se oli viisi prosenttia enemmän kuin edellisvuonna samana ajankohtana.

Vantaalla toimeentulotukea sai viime vuoden neljännellä neljänneksellä 7 898 henkilöä, Espoossa vastaava luku oli 4 182. Edellisvuoden lopulta lukumäärät vähenivät Vantaalla viisi prosenttia ja Espoossa 40 prosenttia.

Pääkaupunkiseudun toimeentulotuen saajista 69 prosenttia asui Helsingissä. Osuus on suurempi kuin Helsingin osuus koko pääkaupunkiseudun väestöstä, joka on 57 prosenttia. Espoossa asui pääkaupunkiseudun väestöstä 24 prosenttia, mutta alueen toimeentulotuen saajista osuus oli kymmenesosa. Vantaalla asui 20 prosenttia pääkaupunkiseudun toimeentulotuen saajista ja pääkaupunkiseudun väestöstä siellä asui 19 prosenttia.

Asumistuen tarve aleni hieman

Vuoden 2008 loka-joulukuussa pääkaupunkiseudulla oli 32 521 asumistukea saavaa taloutta. Se oli 1 169 asutokuntaa eli 3,5 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Asumistuen tarve aleni eniten Helsingissä asumistukea sai 20 578 asutokuntaa, Vantaalla 6 189 ja Espoossa 5 667. Helsingissä oli loka-joulukuussa asumistukea saavia asutokuntia 985 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin, joten määrä supistui viisi prosenttia. Espoossa vähennys oli noin kaksi prosenttia eli 125 asutokuntaa. Vantaalla asumistukea saavien asutokuntien määrä laski prosenttia.

Asumistukea saaneiden osuudet jakaantuivat lähes samalla tapaa kuin asutokunnatkin pääkaupunkiseudulla eri kaupunkeihin. Pääkaupunkiseudun kolmen suurimman kaupungin asumistukea saavista asutokunnista 63 prosenttia oli Helsingissä, Vantaalla 19 prosenttia ja Espoossa 17. Tuen tarve on siis selvästi yleisempää Helsingissä kuin naapurikaupungeissa.

Velkaneuvonnassa hieman vähemmän uusia asiakkaita

Pääkaupunkiseudulla uusien velkaneuvonnan asiakkaiden määrä pysyi loka-joulukuussa lähes samalla tasolla kuin vuotta aikaisemminkin. Yhteensä uusia asiakkaita oli 786. Helsingissä määrä oli 384 eli runsas kymmenesosa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Espoossa velkaneuvontaan saapui uusia asiakkaita 233 eli viisi prosenttia enemmän kuin edellisvuoden viimeisellä neljänneksellä. Vantaalla velkaneuvonnan piiriin tuli 28 kotitaloutta enemmän kuin edellisvuonna samana ajankohtana. Määrä kasvoi näin ollen 20 prosenttia.

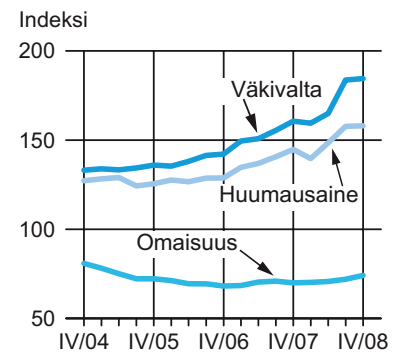
Rikoksia aiempaa enemmän

Helsingin poliisin tietoon tuli loka-joulukuussa 7 682 varkausrikosta. Vuoden lopulla varkauksien määrän kasvu jatkui edelleen. Luku oli nyt 14 prosenttia edellisvuoden tasoa suurempi. Koko viime vuoden aikana varkausrikoksia tuli poliisin tietoon yhteensä 31 675.

Myös väkivaltarikollisuus lisääntyi vuoden viimeisellä neljänneksellä kuten kahtena edellisenäkin neljänneksenä. Nousu oli noin kaksi prosenttia. Helsingissä koko viime vuoden aikana poliisin tietoon tuli henkeen ja terveyteen kohdistuneita sekä siveellisyyserikoksia yhteensä 7 841. Niistä 1 760 tehtiin viimeisellä vuosineljänneksellä.

Helsingissä poliisin tietoon tuli loka-, marras- ja joulukuussa 731 huumausainerikosta. Niiden määrä oli kasvanut runsaan prosentin edellisvuodesta. Yhteensä poliisin tietoon tuli Helsingissä 3 189 huumausainerikosta viime vuoden aikana. Se oli 268 rikosta edellisvuotta enemmän.

Rikokset pääkaupunkiseudulla Kausitasoitettu indeksi (I/1995 = 100)

Lähde: Tilastokeskus, StatFin

Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimus kertoo hyvinvoinnin tilasta asukkaiden omasta näkökulmasta

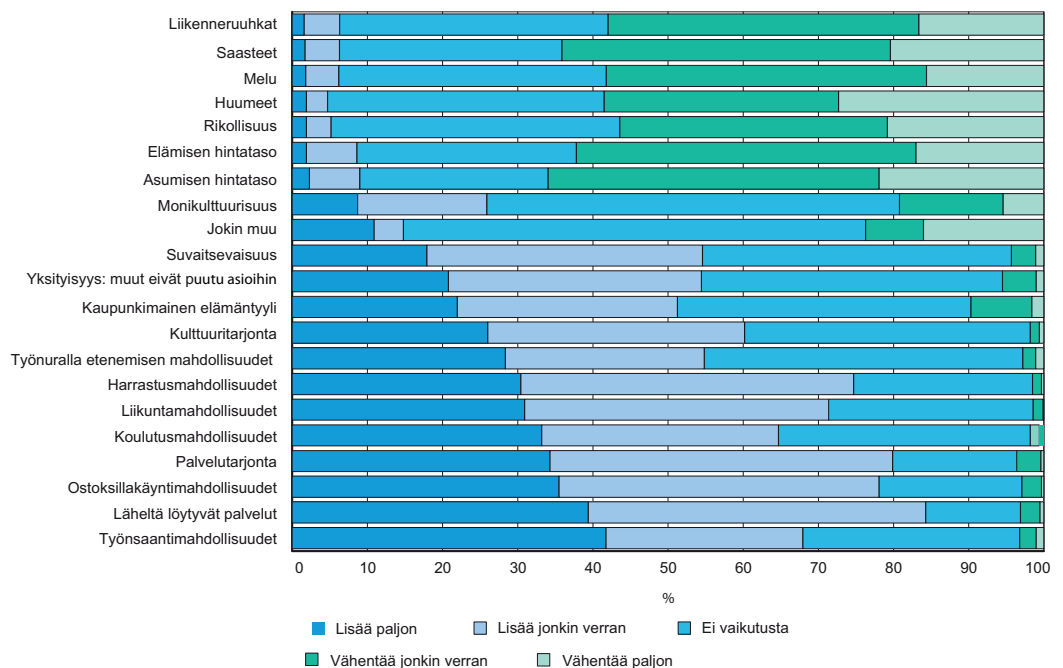
Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus ja pääkaupunkiseudun kunnat selvittävät kaksivuotisella tutkimuksella alueen asukkaiden hyvinvoinnin tilaa. Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa tietoa haettiin kyselylomakkeen avulla. Kesällä tehtyyn kyselyyn vastasi noin 4000 satunnaisesti valittua Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan asukasta. Tutkimuksen toisessa osiossa syvennyttään kyselyssä nousseisiin ilmiöihin haastattelujen avulla.

Kyselyn teemoja olivat asuminen, terveys, työelämä, arjen kokemukset ja taloudellinen tilanne. Numerotiedon sijaan kiinnostuksen kohteena oli selvittää, miten asukkaat kokevat hyvin- tai pahoinvointinsa ja miten se näkyy arjessa. Lisäksi kysyttiin, minkälaisia odotuksia kaupunkilaisilla on elämänsä suhteen ja miten he voivat vaikuttaa elämäänsä. Kysymyksiä laadittaessa pyrittiin huomioimaan relevantti tapa lähestyä hyvinvointia suurkaupungin näkökulmasta.

Yleinen tyytyväisyys asumiseen

Asuntoon ja asuinalueeseen pääkaupunkiseudulla ollaan useimmiten tyytyväisiä. Eniten halua asua juuri pääkaupunkiseudulla lisäävät läheltä löytyvät palvelut, palvelutarjonta ja ostosmahdollisuudet. Tyytyväisiä ollaan myös liikkumisen helppouteen, ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksiin, liikenneyhteyksiin sekä alueen turvallisuuteen. Tyytymättömyyttä puolestaan aiheuttavat asumisen ja elämisen hintataso sekä saasteet.

Pääkaupunkiseudulla asumisen halua lisääviä ja vähentäviä tekijöitä

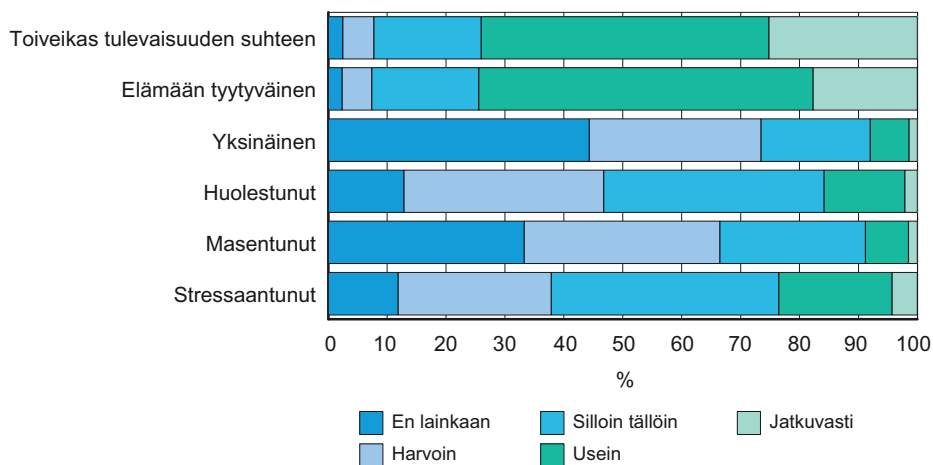

Terveys kunnossa, mutta negatiivisiakin mielialoja löytyy

Enemmistön kokemus omasta terveydentilasta on joko hyvä tai melko hyvä. Melko huono tai huono terveys löytyy alle 5 prosentilla vastaajista. Pitkäaikaissairaus, vaiva tai vamma löytyy lähes joka neljänneltä vastaajalta, joista 25 prosenttia kokee sen haittaavan jokapäiväistä elämää joko erittäin paljon tai paljon.

Viimeisen kuukauden aikaisia mielialoja tiedusteltaessa kolme neljäsosaa vastaajista on tyytyväinen elämäänsä ja lähes saman verran suhtautuu tulevaisuuteensa toiveikkaasti. Toisaalta lähes neljäsosa vastaajista ilmoitti olleensa viimeisen kuukauden aikana stressaantunut. Masentuneeksi itsensä on tuntenut 9 prosenttia, huolestuneeksi 16 prosenttia ja yksinäiseksi 8 prosenttia vastaajista.

Koettu mieliala viimeisen kuukauden aikana

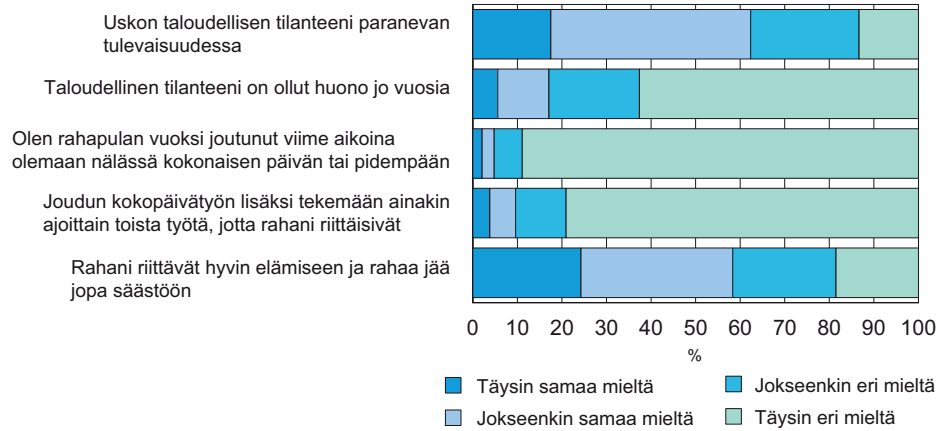
Ihmisuhteet, luonto ja kiireettömyys luovat hyvän arjen

Arkipäivän viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisääviä sekä vähentäviä asioita kysyttäessä vastausten kirjo oli suuri. Arkipäivän viihtyvyyttä lisäävät esimerkiksi luonto ja luonnossa liikkuminen, perheen ja ystävien kanssa vietetty aika, tuntemattomien osoittama huomaavaisuus ja mahdollisuus päättää itse omasta ajastaan. Vastaavasti kiire, ilkeä ja yleinen epäsiisteys mainittiin usein hyvinvointia vähentävinä tekijöinä. Jokapäiväistä elämää vaikeuttavina ongelmoina koettiin yleisimmin kiireinen elämä, huoli omasta ja läheisen terveydestä, huoli omasta tulevaisuudesta, huoli iäkkäistä vanhemmista ja liika työnteko.

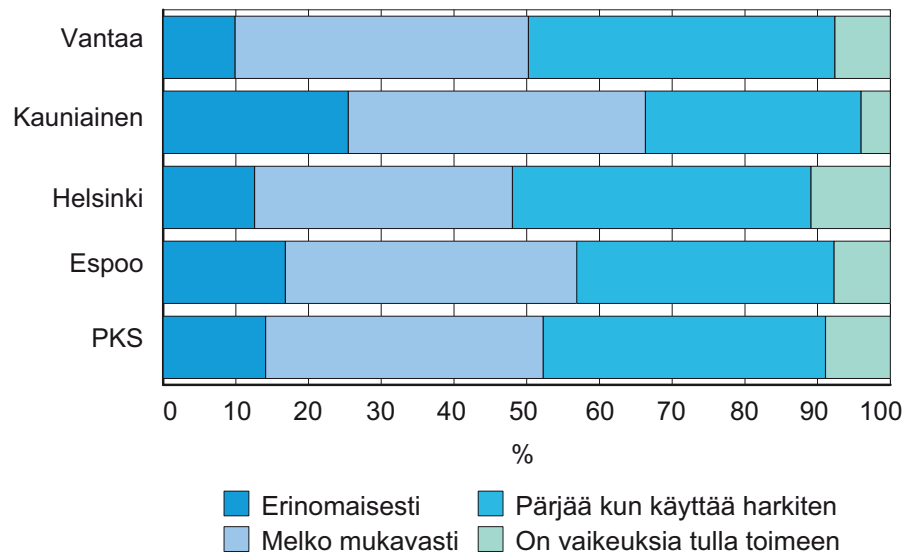
Taloudellinen tilanne jakaa vastaajia

Kotitalouden nykyisillä tuloilla kokee tulevaisuutta toimeen erinomaisesti tai melko mukavasti reilut puolet vastaajista. Rahat riittävät hyvin elämiseen ja sitä jää jopa säästöön. Vaikeuksia toimeen

Taloudellinen tilanne

Kotitalouksien toimeentulo nykyisillä tuloilla kunnittain

tulon kanssa kokee 9 prosenttia ja säästöön rahaa ei riitä 42 prosentilla. Toista työtä kokopäivätyön lisäksi ainakin ajoittain joutuu tekemään 14 prosenttia. Rahapulan vuoksi 5 prosenttia on joutunut olemaan nälässä kokonaisen päivän tai pidempään ja 17 prosenttia on kokenut taloudellisen tilanteensa huonoksi jo vuosia. Suurin osa (62 %) uskoo taloudellisen tilanteensa paranevan tulevaisuudessa.

Viime vuoden kohokohta liittyy useimmiten ihmissuhteisiin

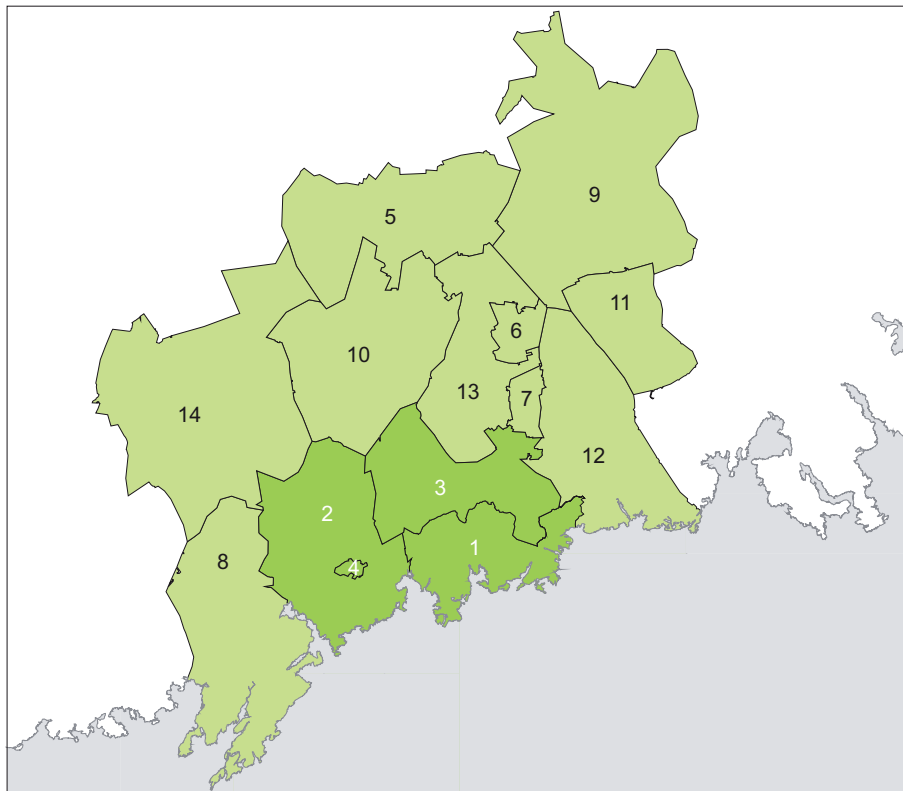
Viime vuoden kohokohtaa kysyttäessä suurin osa vastauksista liittyy perheeseen ja ihmissuhteisiin. Kohokohta voi esimerkiksi olla lapsen tai lapsenlapsen syntymä sekä juhlapäivät perheen tai ystävien kanssa. Myös läheisten hyvinvointi ja pärjääminen mainittiin usein. Lomamatkat ulkomaille ja Suomessa kuuluvat myös monen vastaajan vuoden kohokohtiin.

Lisätietoja:

Tutkija Saija Turunen (saija.turunen(at)hel.fi), puh. 050 413 4957

www.socca.fi/hankkeet/hyvinvointitutkimus

ALUEJAKO HELSINGIN SEUDULLA

Pääkaupunkiseutu:	1) Helsinki, 2) Espoo, 3) Vantaa ja 4) Kauniainen
Kehysalue:	5) Hyvinkää, 6) Järvenpää, 7) Kerava, 8) Kirkkonummi, 9) Mäntsälä, 10) Nurmijärvi, 11) Pornainen, 12) Sipoo, 13) Tuusula ja 14) Vihti
Helsingin seutu:	Pääkaupunkiseutu ja kehysalue
Uusimaa:	Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset:

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatuindeksi:

Ilman epäpuhtauksien (rikkidioksidi, typpidioksidi, häkä, otsoni ja hengitettävä pöly) kuukausittaisiin maksimiarvoihin perustuva indeksi.

Kuolleisuus (eli kuolevuus):

Käsitteellä tarkoitetaan kuolemista ilmiönä, jonka väestöllistä vaikutusta tutkitaan, tai mitä tahansa mittalukua, joka ilmoittaa kuolleiden osuuden (yleensä promilleina) väestöstä tai jostakin väestöosasta.

Lento- ja laivaliikenteen matkustajat:

Lähteneet ja saapuneet matkustajat yhteensä.

Myynti:

Helsingin seudulla sijaitsevien yritysten arvonlisäveron alainen myynti.

Palkkasumma:

Helsingin seudulla sijaitsevien yritysten maksama palkkasumma.

Rikokset:

Väkivaltarikokset – poliisin tietoon tulleet henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä siveellisyyserikokset. Omaisuusrikokset – poliisin tietoon tulleet varkaudet, näpistykset, ryöstöt, vahingon teot, moottoriajoneuvon luvattomat käyttöönotot, petokset jne.

Saldoluku:

Suhdanne- ja kuluttajabarometrissä saldoluvulla kuvataan odotuksia. Se lasketaan siten, että myönteisten

vastausten prosentiosuudesta vähennetään kielteisten vastausten prosentiosuus. Positiivinen luku kuvaa optimistisia odotuksia.

Tuotanto:

Kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia

1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvoihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.
2) Suomi: Tilastokeskuksen Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysasteet poikkeavat hieman toisistaan johtuen tietojen erilaisesta hankintatavasta.

Työttömyysaste:

Työttömien osuus työvoimasta.

Työvoimatutkimus:

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT
- Muutostietoja neljännesvuosittain
- Ilmestyy vuonna 2009 viikoilla 10, 23, 36 ja 49

Toimitus ja julkaisija
PL 5500
000099 Helsingin kaupunki
Faksi (09) 310 36406
www.hel.fi/tietokeskus/

Lisätietoja:
Leena Hietaniemi, Helsingin kaupungin tietokeskus, p. (09) 310 36404
Leila Lankinen, Helsingin kaupungin tietokeskus, p.(09) 310 36402

KUSTANTAJAT

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaliokunta
YTV

Helsingin kaupungin tietokeskus

Espoon kehittämis- ja tutkimusryhmä

Vantaan tilasto- ja tutkimusyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus

Helsingin seudun kauppakamari